

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponkint.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. Tóth János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.
Hirdetések árai: Egy háromhasábos petsor ára 16 fillér
Többszöri közlésnél árkedvezmény.
Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fill.

A keresztény szocialisták ünnepe.

A vármegyeháztér egyik telkén ma egyházi szertartás kíséretében zajtalan csendben alapkövet tesznek le, melyen Mayer Károly és Rusz István építők tervei szerint a nyitrai keresztény munkás-egyesület új házának falai fognak föl-emelkedni.

Ezen egyszerű tényben oly szép jelentőségű mozzanatok nyerne kifejezést, melyeket méltán följegyezhetünk Nyitra város történelmének lapjaira.

Az alapköre a keresztény szocialismus eszméjének hajléka épül. A társadalmi fejlődés ezen korszerű mozgalma, mely sok más városban és községben az emberek elmaradt gondolkodása s a közjólét iránt tanúsított közönyössége miatt gyökeret verni nem képes vagy hozzá nem értő s megbízhatlan idegenek vezetése alatt a társadalmi fölforgatás örvényébe sodortatik, városunkban keresztény szellemű egészséges irányban győzedelmeskedett, ezen iránynak elvei találtak visszhangra értelmiségünk és munkás népünk szívében s ezen iránynak elveit fogja hirdetni az emeletes 8 tágas teremmel berendezett egyesületi ház.

Az építkezés anyagi föltételeit nem egy-két jótékony kéz adta össze, hanem

a társadalom összes osztályainak a közjólét oltárára följajlott önkéntes adója az egyházi és világi értelmiség bőkezű partolásának évi adományai s a munkásnép nehéz keresményéből nyújtott fillérek biztosítják. E másik mozzanat kétségtelen bizonyosága azon egységes akaratnak és közérzésnek, mely az osztályuralom minden elavult formáját félre dobva a valódi szabadság, egyenlőség és testvériség javait, a boldogulás föltételeit társadalmi különbség nélkül minden emberre kiterjeszteni törekszik.

A szocialis egyesület házának alapkövére a katolikus egyház szertartásai szerint mondanak áldást s ezen egyház fölönt püspöke gróf Batthyány Vilmos dr. püspök-coadjutor 200 egyszerű emberrel, kik munkától kérges kezüket teszik össze, együtt imádkozik, hogy a szocialis eszme hajléka mielőbb fölépüljön s a reá váró tevékenység a lestedt áldás termékenyítő harmata által teremje mielőbb a társadalmi életnek nélkülözhetlen gyümölcsöket, a vallásosság gyakorlati fölvirágzását az élet minden viszonyaiban, a munka dicsőségét és szeretetét, a tekintély tiszteletét, a keresztény igazságosság és szeretet uralmát, a valódi műveltség terjedését s a békés társadalmi fejlődést.

E három mozzanat, a keresztény szocialismus győzelmes haladása, a társadalmi osztályok egységes gondolkodása és közérzése s a vallás és munka magasztos szövetsége az, mi az alapkövetétel ünnepének nagy jelentőséget kölcsönöz s a szocialis eszme építendő otthonának áldásteljes jövőt ígér. —s.

A pöstyén-verbói vasut.

Egész csendben, de annál nagyobb sikerrel épül vármegyénknek egy hosszúságra nézve szerény, de a vidékre mégis áldásos szárnyvonala, a pöstyén-verbói vasut.

A vasutépítési koncessziót eleinte Szulyovszky Dezső nyitrai ügyvéd nyerte el. Szulyovszky azonban oly hozzájárulásokat kívánt a községektől és egyes nagybirtokosoktól, hogy a terv halvaszületett maradt. Később a vasuti koncessziót dr. Guttvill Pál, az elhunyt nyitrai ügyvéd nyerte el, ki azonban, minthogy szintén csak spekulációra dolgozott, nem bírta dűlőre vinni a dolgot: mignem egy értelmes pöstyéni birtokos, Uherek László magáévá tette az eszmét, és ami az előbbi kettőnél hiányzott, hosszas fárasztó tanulmányozás után megvalósította a tervet, úgy hogy a vasut nem csak finanszírozva lőn, de máris erősen befejezéséhez közeledik, úgy hogy október 8—10 táján átadatik a forgalomnak.

Érdekes, hogy ez a vasut tudunkkal az egyedüli a vármegyében, mely a vármegyétől semmifele segílyt, illetőleg hozzájárulást nem kapott. A vármegye megszavazott ugyan e vöralra

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE“ TÁRCAJA.

Egy kosár szőlő.

Mi az ára? Egy emberélet, egy leány boldogsága, felbomlott esküvő, egy adag gyufa oldat stb. amint ezek a furcsa dolgok egymás mellé sorakoztak ebben a különös históriában.

De hát mondjuk el sorjával, úgy is elég bonyolult lesz a dolog.

Barsi Pista ügyvédnek szép nagy szőlője volt a szomszédos hegy lejtőjén, melynek takaros villájában családjával együtt töltötte az egész nyarat, sőt még jó adagot az őszből is. A gyerekek az iskolai év kezdetétől fogva a városból jártak ebédre, s alig hogy megebédelték rohantak az iskolába. Sebaj; legalább nem kell őket Karlsbadba küldeni gyomorkúrara. Ez így tartott késő őszig, október közepéig, mire Barsi Pista leszűretelt és kezdődött a sok cók-mók beszállítása a városba, a boldog feltámadásig, jövő év május közepéig, mikor ismét kihurcolkodnak a szőlőbe.

A hordókat gondosan megtöltötték, a kádakat kimosták, a pincét elzárták, hova egy hétig életveszedelem nélkül bemenni nem lehet. Ez a bor születése és a must halála.

Barsi Pista mire elrendezett mindent, haza indult a hűvös éjszakában, csak a szobalányt hagyta a hajlékban a vincellérral, meg ennek feleségével. Egy félóra múlva megjön a szekér, arra ráarakják a nyári idény utolsó butor és konyha maradványait, s ezzel a villa lefokoztatik egyszerű pincegádorra egész a jövő tavaszig. Nem megy oda többé senki csak a házi úr a vincellérral feltöltögetni, meg lehozni a borokat.

Mikor az utolsó lim-lomot felrakták a szekérré, egyszer csak késő este 9 órakor megszólal a telefon. No lám még ez is, utoljára cseng éppen okt. 15-ikén, mielőtt teljes félesztendeig elhallgatna.

Mari, a szobalány megadja a szokásos jelt és kérdi, hogy ki beszél. Barsi ügyvéd volt. Figyelmeztette a Marit, hogy egy irat csomót ott felejtett az ablakon, s kérte, hogy hozza el magával haza anélkül, hogy felbontaná az irat csomót. De vigyázzon ám rá, mint a szemevilágára.

Mari csakhamar megtalálta az irat csomót, betette kézi kosarába, melynek fenekén pamut, különféle varró eszközök, cérna, szalagok, feleslegesnek maradt, de még használható vászondarabok voltak eltemetve. Mari fogta az irat csomót, elhelyezte a fekete kosárba és rázarta az ugyanoly színű fedőt, melyen három fehér kereszt volt lát-

ható, egyszerűen világos sárga szalmából belefönva. Azután eloltották a gyertyát, mindnyájan szekérré ültek és neki mentek a világtalan vak éjszakának.

Mari a kosarat fogantyú-abroncsánál fogva felakasztotta a szekér löcsfejére, melyen egész biztosnak látszott, azután ő maga a többivel felült a szekér tetejére, melyen a különféle butordarabok, vas fazekak stb. miatt nem éppen kényelmesnek volt mondható az ülésök. Az ut eléggé sáros és kátyus volt, s hozzá még ki nem értek az országuttra, olyan sötét, hogy azt a bizonyos hagyományos pofont bátran lehetett volna az ember képere alkalmazni. Az egyedüli világosság, a mi a ritkuló lombkoronán keresztül néha megvillant, a város távolban fénylő gázlámpái voltak, de a magasról tekintve csak annyi világosságot adtak mint az ég csillagai. Sőt a hegyoldalból csak annyiban különböztek az ég csillagaitól, hogy szép sorban állottak egymás mögött, nem pedig szerte-szét szórva, mint az ég pislogó szemei.

A szekér tetején a hazatérő cselédség igen jó hangulatban volt. A szüret jól „öntött“, s a jó cseléd együtt örül a gazdájával, kivált, ha ez utóbbi nem sajnálja a bort a cselédeitől, mint Barsi uram nem sajnálta.

40,000 korona törzsrészevnyét, de ezt a miniszter nem hagyta jóvá.

A vasut szabványos vágány hossza Pöstyén Trebete Verbó irányban $7\frac{1}{2}$ kilométer, személy és teherszállításra berendezve, Trebetéről kiágazással Bori és Rakovics fele pedig 3 km. hosszúságban. Ez utóbbi azonban csak teherforgalomra fog szolgálni. Összesen tehát $10\frac{1}{2}$ km. Építi a budapesti Gregersen-cég, mely a finanszírozást is elvállalta.

Az építkezési költség, mely engedélyezve van 809,000 korona, melyből 35% vagyis 283 ezer korona törzsrészevényekre, a többi pedig elsőbbségi részevényekre esik. A törzsrészevényesek csak akkor részesülnek jövedelmi osztalekban, ha már az elsőbbségi részevényesek birtokosai bizonyos megállapított kamatot kapnak. De még ha semmi jövedelemben sem részesülnének, meg van az elégtételük hogy van vasutjuk, ami tekintve a verbói megyei ut desperatus voltát különösen esős időben és télen nagy könnyebbülés Trebete és Verbó községekre, valamint a vidéki nagy birtokosokra. A 283 ezer törzsrészevény tőkéből 50 ezer kor. esik Verbó községre; 27 ezer koronát fedeztek verbói magánosok, 69 ezer koronát pedig báró Springer és Kornfeld nagybirtokosok. Az állam az összes építkezési költség 12%-át adja, az az ötven éven át évi 3000 kor. (vagyis 60 ezer korona tőkének megfelelő kamatját) melynek ellenszolgáltatása fejében a vasut ingyen szállítja a postát; segélyezés címén hasonlóképp 50 éven át 1850 kor., (vagyis 37,000 kor., tőkének megfelelő kamatot) s végül segélyképen évi 2000 kor. (40,000 tőkének kamatját). Eszerint az állam törzsrészevényei 137,000 koronára rugnak.

Az állami vasutak átveszik a kezelést, ők adják a mozgó felszerelést, míg a részevényesek a bruttó bevételek felét kapják osztalekul. Tekintettel arra, hogy a vasut két végpontján nagy uradalmak terülnek el, melyek óriási teherforgalmat biztosítanak, különösen répa és gabona szállításkor, nem szenved kétséget, hogy a vasut meghozza a befektetett költségnek kamatját.

Órvendünk, hogy egy keresztény polgárnak, egy a vasut építkezéshez mérten mégis csak szerény vagyoni viszonyok közt élő birtokosnak sikerült megteremtenie ezen, habár rövid vonalat. Az építésbe annyi sok vállalkozó belebukott, mi nyitramegyeiek mondhatnánk erről éppen legtöbbet, akár a galgóci vonal nemrég keresztülvezetett építkezését, akár pedig három évtizeddel az előtt eszközölt vágányépítkezést tekintjük, s Uherek László ur az ő fáradhatatlan utánjárásával és ernyedni nem tudó lankadatlanágával megmutatta,

Ez a Mária leánykorának utolsó heteit élte. Mire a bugyborekölő mustból karcos bor lesz, ő is leteszi a pártát és menyecske lesz akkorára. Van 800 pengő forintja a Népbankban, és egy egészséges, munkás, szolid jegyese egy asztalosműhelyben. 800 frt pedig sok pénz a takarékos ember kezében, a tékozlók nem is tudják, hogy mennyi az, hogy azzal egy család boldogságát lehet megalapítani. Mária odaadta a betéti könyvecskét a nagyságának és Barsi uram úgy őrzi, mint a magáét, vagy még jobban. Már nem soká fogja őrízni, novemberben az esküvő alkalmával felbontják a tőkét és elhelyezik egy asztalosműhelybe. Sebaj, minden mesterségnek arany a feneké.

Mikor az utolsó butorokat szállító szekér az utcai lámpák világító körébe érkezett, Mária rémulten vette észre, hogy a löcsfejére akasztott fekete kosár eltűnt helyéről. Valahol a sötétben nagyt zökkent a szekér és az oldalára függesztett teher egyszerűen leszabadult onnan. A kosárért kár, kár a benne levő varró eszközökért, de Mária eszébe jutottak a nagyságos ur írásai. Hátha valami fontos van közöttük; vagy csak el nem olvasott újságok, ki tudná azt megmondani. Ó bizony nem nézte, hanem egyszerűen begyömöszölte a kosárba. Mindegy, magához vette a

hogy egy nem szakember is képes megoldani ilyen komplikált kérdést, mint aminő a vasut építés finanszírozása.

Sőt Uherek László ur felbuzdulva az elért sikereken, máris egy újabb vonal megteremtésével foglalkozik, és ez volna a Vittenzi szárnyvasut mely Nagy-Kosztolányban érintené a fővonalat. Ezen vasut hossza 14 kilométer. Uherek úr már beható méréseket eszközöltetett az utóbb említett vonal mentén, alkudozik az érdeklött községekkel és birtokosokkal. Igazán érdemes, hogy egy ilyen önszorgalma által kvalifikált és a verbói vasut sikere által, hogy úgy fejezzük ki magunkat hitelesített vállalkozó, a legnagyobb előzékenységgel találkozzék úgy az érdeklött községek, mint az uradalmak részéről. S már előre is jó sikert kívánunk újabb vállalatához.

A F. M. K. E. évkönyve.

Elszorul a magyar szíve, midőn megdondulja, hogy Árpád apánk ezer esztendő előtt foglalta el e szép hazát, és ezer esztendő után sajnos tapasztalja, hogy még mindig ellenszenvvel fogadják a zengzetes magyar szót a nemzetiségek. A lefolyt választások igazolták, hogy itt a haza földjén ellenség dúl, pedig nincs oka a nemzetiségnek, hogy a magyar szó ellen foglaljon állást, hisz egységben van az erő, ha egyetértők leszünk, nem pusztíthat el bennünket az esetleges ellenség, ha pedig nem tartunk össze, akkor „mint oldott kéve” széthull nemzetünk. Ezen testvéries viszony és kölcsönös megértetés ápolása volt azoknak a célja, akik 24 év előtt a F. M. K. E.-t megalapították, hozzáfogtak a honmentes eme munkájához lelkesedéssel, vezették ügyeit önzetlenül, terjesztették a nemes eszméket érdek nélkül, és az egyesület virágzásnak indult.

De sajnos! — úgy látszik e lelkesedés csak szalmaláng volt, beállott egyszerre egy korszak, amidőn az egyesület iránti érdeklődés megcsappant; ez tény, melyet megcáfolni nem lehet, és hogy az egyesület jelenleg sem áll hivatásának magaslatán, azt az 1905—1906. évre szóló évkönyvből nagyon szépen lehet kimutatni, csak egy kis időt kell fordítanunk arra, hogy a 153 oldalra terjedő jelentést és számadást alaposabban vegyük bonczkés alá.

A közgyűlésre szóló meghívó vezet be az évkönyvet. Az elnökség és választmányok névsora után jön Thuróczy Vilmos v. b. t. t. a tavalyi közgyűlésen megtartott megnyitóját, majd Lits Gyula b. e. József főhercegről szóló emlékbeszéde, ezeket a lapok annak idején hozták. Az elnökség jelentéséből megtudjuk, hogy 1905. dec. 31-ig 1420 taggal szaporodott az egyesület, a jelentés beszél tovább a nyitrai kulturházzal, Grünwald Béla szobráról, „Felvidéki mondák és regék” című kiadvány el is maradhatna addig, míg az egyesületnek lesz pénze. A központ és a törvény-

vincellért és ennek feleségét és vaktában indultak a kosár keresésére, míg a kocsis várt egy darabig, aztán haza indult terhével. Az ut sáros, kátyus volt, s az éj olyan sötét, hogy a kosarat csak akkor lehetett volna megtalálni, ha véletlenül belebotlik az ember, az az az előbb tyukszemével látja és csak azután az igazival.

A kosárkeresők eredménytelen botorkáltak a sötétben. A vincellér megnyugtatón iparkodott az aggódó leányt, hogy másnap reggel úgy is megtalálják, bizonyosan valahová lefordult az árokba, s olyan sötét van, hogy ott ugyan meg nem látják, ha mindjárt egy szénásszekér volna, nem egy fekete kézi kosár. Aztán meg ha elvész is, van is abba valami! Szépen megkéri a nagyságos asszonyt, hogy nézze el a kárt, s ha el nem nézi, hát megüzeni, van neki pénze elég. Így okoskodott az öreg vincellér. Már csaknem a megtett utnak felén voltak, még mindig nem találtak semmit. De a város felől mint egy szabályosan mozgó bolygó tűz volt látható egy közeledő lámpás. Éppen azon völgynek tartott, a melyen a kosarat elvesztették. Jó, hogy jön, segítségökre lehet, annak fényénél csak ráakadnak valahol.

A lámpás sokkal nagyobb segítségére volt a társaságnak, mint Mária gondolta volna, mert az maga Barsi fiskális volt egy szolgalegénynyel,

hatósági választmányok között való „állandó összeköttetés céljából” való utazgatások egészen fölöslegesek, marad az egyesületnek 1000 korona uti-átalánya, lehet azt levéllileg is elintézni, mert azt a csekély jelentést hazafiságból bármely választmány, vagy gondnoksági elnök megírja.

A népszerű felolvasásoktól nagyon sok jövedelmet várnak, pedig e számítás elhibázott, mert az ily felolvasás akkor lenne látogatott és ismeretterjesztő, ha ingyenes, amiből jövedelmet produkálni nem lehet, másrészt a népszerű felolvasások ügyét a katolikus körök és egyesületek régen felkarolták, és különös, hogy a könyvnek szerkesztője ezt még most se vette észre. — Az iszákosság elleni akció csak dicséretet érdemel.

Az egyesület részben fenntart, részben támogat 38 ovodát, 107 könyvtárt létesített, bárcsak olvasnák is ezeket a könyveket. Nagyon csekély összeg az, amit a tanítók jutalmazására fordítanak, oly egyesület, mely központi választmányának évi kiadása meghaladja a 30,000 koronát, 400 koronát ad a nemzet napszámosainak, szinte nevetéges, az uti általányból lehetne a tanítókat jutalmazni; a külső választmányok megbecsültek tanítókat pl. a levél választmány 4303 kor. 34 fill., összkiadásából 1400 koronát ad tanító jutalmazására, ezek valóban magyarosítási akarnak.

Érdekesebbek azonban a számadások. Az évkönyv 119 oldalán F. M. K. E. 1907. évi költségvetési előirányzata olvasható. 1., 5900 korona igazgatási költség (főtitkár fizetése 4000, lakbéré 600, számvevő tiszteletdíja 500, pénztárnoké 200, (ami édes keves) *iroknő* fizetése 600 korona, (amely állás egészen fölösleges) és ezen központi vezetésen kívül van még az egyes választmányokban is *igazgatási* költség címén 2030 korona van felvéve (Árva 30, Bars 120, Hont 350, Liptó 35-10, Léva 30, Nógrád 30, *Nyitra 1000*, Selmec 60, Szepes 3000, Trencsen —, Turóc —, Zólyom 60). Nyitra csak egy iroda van és kétféle az igazgatási költség, hát a hazáért már semmit se lehet tenni. 2., Nyomatványok 5400 koronát emésztettek föl, ez oly horribilis összeg, melyet legalább felére kellene leszállítani. 3., A hivatalos lap egészen fölösleges, mert a F. M. K. E. közleményeit a lapok szívesen hozzák meg — ingyen. 4., A hivatalos utazások címén előirányzott 1000 kor. törlendő, mert a vidéki elnökök jelentéseiket megteszik lelkiismeretesen, fölösleges azok ellenőrzése. 5., Ifjusági egyesületek, daloskörök segélyezésére fölvettek 1500 koronát, holott 1905-ben e címen költöttek *egy száz* koronát, — ez nagyszerű gazdálkodás. 6., *Évkönyv* költségére van felvéve 1000 korona, holott 1905-ben 54-ik tétel szám szerint 1515 kor. 25 fillérbe került, különben is ilyen bő évkönyv csak minden tizedik esztendőben lenne készítenő, mert nagyobb fele ismétlés. 7., Iskolák segélyezésére 200 korona, ez ugyan neveléséges összeg. 8., *Előre nem látott kiadásokra* 21,099 korona 26 fillér és rendelkezésre a központban 3000 korona. Ezek szerint 93,113 korona 46 fillérből kulturális célra szolgál: Ima- s tankönyv beszerzés 500, tanítók jutalmazására 4400, népkönyvtárakra 5000, ovodákra 39,985 kor. 20 fillér. Lehetne, sőt kellene sokkal többet aldozni kultu-

aki utánok sietett. És a lámpás úgy megvilágította a Mária szemét, hogy csaknem elájult tőle. Barsi uram ugyanis megdöbbenve jelentette, hogy az iratok közt nem kevesebb, mint egy 4000 koronás életbiztosítási kötvény van, melyet egy ügyfeletől kapott behajtás végett, mert a biztosító társaság valami apró akadémikuskodás miatt nem akarta folyósítani a pénzt.

Mária most a lámpásnál kevesebbet látott, mint azelőtt a korom sötétben. Az ur dült-fült mérgében, s részben önmagára haragudott, hogy mért nem hagyta az iratot a szállóban, másnap úgy is ott találta volna, de a szerencsétlenségben jól esik a bűnbak, meg azután úgy is a leány vesztette el. Volt arra szükség, hogy a löcsre akassza. Mért nem tartotta a kezében?

Barsi uram kerekén kijelentette, hogy ha a kötvény meg nem kerül, lefoglalja a 800 frtos takarékpénztári könyvecskéjét, s még akkor is dühöngött, hogy mekkora kára lesz még azonkívül. Egy villámcsapás a sötét októberi éjben.

A társaság most tovább folytatta útját, minden gyanus kódarabot, minden kis bokrot gondosan megvizsgált, de eredménytelen. A felfelé vezető ut egyik oldalán mély vizmosás volt, melynek oldalai sűrűn be voltak növe bokrokkal. Azt tüzetesen kikutatni nem lehetett a sötétben még

rális célra, de mivel az emberek látják ezt a remek gazdálkodást, azért ezen egyesület eredményt el nem ért s ha így megy, nem is fog elérni. Kevesebb reklámot az egyesületnek, és többet kell tenni érte, ezeket és hasonlókat tanulunk az évkönyvből.

Azonban még egy furcsaságot tapasztalunk. Az évkönyvet az egyesület megfizette és mégis küldenek chequeket melléje, hogy a tag azt mintegy megfizesse; akkor minek csináltatják az egész könyvet, ha olyan nagy költséggel jár. És ha olyan költséges a könyv kinyomatása — Bpsten, lehetne, sőt kellene azt Nyitrán nyomtatni, megcsinálják azt szebben, olcsóbban, mert a nyitrai nyomdászok nem állanak a pestiek mögött és munkabérük kevesebb, mint a pestieké, tehát a könyv is olcsóbb lesz. Ezeket ajánlom az elnökség figyelmébe, lehet sok pénzt megtakarítani, csak akarni kell. Ezen gazdálkodás az oka annak, hogy sokan idegenkednek az egyesülettől, mert végre is megnyílik a nagy közönség szeme és akkor ezen hazafias egyesület megbukik — a pánszlávok nagy öröme.

Ujvári.

Levelezés.

Pöstyén, 1906. aug. 6.

A nyitramegyei községi és körjegyzői egyesület közgyűlése.

E hó 5-én délelőtt 11 órakor mintegy 70 uriember foglalta el a pöstyéni parkvendéglő díszes győztermének közepét. Tanácskoztak, szónokoltak, élénken vitakoztak, s közbe-közbe hatalmasan eljeneztek. Az idegen vendégek néhányan a karzatról, sokan az üveg-ajtókon és ablakokon keresztül élénk kíváncsisággal nézték, hogy mi történik itt, és nem tudták elgondolni, hogy kicsoda kis parlament gyűlésezik itt. Láthatták a magyar temperamentum élénk megnyilatkozását, de láthatták a méltóságát is.

A nyitramegyei községi és körjegyzői egyesület tartotta a rendezési közgyűlést, azzal a tárgysorozattal, amely lapunk előző számában már közölve volt. A tárgysorozat is érdekes volt. Az eddigi elnök és a tisztikar egy része időközben lemondott, új tisztikart kellett választani. A közgyűlés helye is jól volt megválasztva. Mindez közrehatott arra, hogy a tagok szép számmal jelentek meg, úgy hogy az egyesületnek amióta fenáll, ilyen népes közgyűlése még nem volt.

Jelen voltak: Huszár Gyula (Vigvár), Szvoboda Károly (Galgóc), Lellei János (Pöstyén), König Kornél (Drahóc), Matejovics Márton (Nagy-Kosztolány), Radványi József, Kisfaludy János (Vörösvár), Zachar Jeromos (Szt.-Péter), Folkmer Árpád (Úzbég), Markó István (Udvarnok), Ollé János, Kuzma Alajos, Cservenyánszky Viktor (Banka), Jankovics Ferenc (Nagyecetény), Löwenstein Antal (Tardoskéd), Fodor Gyula (Tótmegey), Mittuch Andor (Banka), Szyllaba Antal (Pobedin), Kürck Ferenc (Pöstyén), Kajlich Antal (Magyar-Soók), Halász Gyula (Bankeszi), Gocsár János, Czeglédy Ferenc (Szentmihályúr), Csiffáry

lámpással sem. Az öreg vincellér egyre hajtogatta, hogy másnap világos-nappal ugys megtalálják. A sötétség jól elrejtí meg az előtt is, akik keresik, hát hogyan tudnák megtalálni, akik nem keresik.

Visszajövet újra megvizsgálták mindent, a kosár csak nem volt meg. Mária csak most látta, hogy élete egész boldogsága volt abban a kosárban, hogy ő azt úgy könnyelműen egy lócs fejére akasztotta. Mint minden nagy aggodalomban szorongó ember, ő is fogadást tón, hogy így meg úgy fogja meghálálni a Szent Antalnak, és ha a jó szent hozzáférhető volt volna pénzzel, hát bizonyára segítségére sietett volna, akkora összeget ígért neki izgatottságában.

Mária egész éjjel sirt. Álom nem jött fáradt pilláira. Az egész ház nyugalma fel volt dülva, a nagyságos asszony is, az ő jó szívével úgy patogott, amint még evek óta soha. Minden reményét a jövő nap világosságába helyezte. Milyen jó segítség ilyenkor az ima. Egy vékony derengő sugár a kétségbeesés sötét éjszakájában. Az ember kapaszkodik beleje, mint egy hajókötélbe, s néha olyan vékony, mint a cernaszál, mely el is szakadhat, ha azt gondoljuk, hogy kizárólag csak éppen ez az életmentőnk.

Mária csak késő éjjel tudott elaludni. Alvása

Ede (Nyitra-Ujlak), Szyllaba Béla (Krakován), Hoffer Tivadar (Korlátók), Ottinger Béla (Ujvároska), Klimó Imre (Egyháznagyszegh) Vladár Pál (Komjáth), Gregor Imre (Nagy-Csausa), Bucányi István (N.-Bodok), Szittyay Béla (Leszété), Sztrelka János (Karkóc), Szecsányi Gyula (Brockó), Parák Ágoston (Ürmény), Bernáth Győző (Csornok), Diebl Árpád, Gáspár Lajos (Lakácsi), Brún Alajos és Prónay Lajos (Prasic).

A lemondott elnök és alelnök nem jelenvén meg, Bernáth Győző egyetemi főjegyző nyitotta meg a közgyűlést, s indítványozta, hogy a közgyűlés, mielőtt a tárgysorozat tárgyalásába kezdene, adjon kifejezést annak a tiszteletnek és bizalomnak, amellyel Markhot Gyula főispán iránt viseltetik, s táviratban üdvözlje a főispánt. Ezen indítványt a közgyűlés lelkes eljenzéssel fogadta, valamint a főjegyzőnek azon további indítványát is, hogy a közgyűlés Turchányi Ödön vármegyei alispánnak is küldjön üdvözlő táviratot. Ezután a főjegyző felhívta a közgyűlést, hogy az egyetemi szabályok értelmében ideiglenes elnököt válasszon. Lelley János pöstyéni jegyzőt választották meg.

Lelley kiemelve az egyesület céljait figyelmébe ajánlotta a közgyűlésnek, hogy olyan tisztikart válasszon, amelynek vezetése alatt az egyesület megerősödjék és sikeresen közreműködjék, hogy a jegyzői kar szaktudásában, erkölcsi sulyban és tekintélyben gyarapodjék, s jogos anyagi érdekei is előmozdittassanak. A választás megkezdése előtt felolvastatta a lemondó leveleket.

Bihary Géza lemondásának előzménye az, hogy őt a nyugdíj-választmányból kibuktatták, s helytelenítették azt, hogy ő Csillaghy kormánybiztosnál elnöki minőségben tiszteletet, holott erre az egyesülettől nem volt megbízása. — Bihary lemondását hosszabb indoklással kísérte, ami okul szolgált arra, hogy lemondása és elnöki eljárása felett közel háromnegyed óráig tartó vita keletkezett. Résztvettek benne tartalmas, hosszabb beszéddel Szvoboda Károly és Bernáth Győző, rövidebb felszólalással Lellei János Markó István, Szyllaba Béla, Vladár Pál és többen mások. — Végül a közgyűlés egyhangulag úgy határozott, hogy a volt elnök lemondását tudomásul veszi, indoklását nem fogadja el, és elnöki eljárását nem helyesli. A többi tisztviselő lemondását egyszerűen tudomásul vették.

Rövid alapszabályvita után megindult a választás. Az elnöki székhért heves volt a küzdelem. Két jelölt volt az elnökségre, mindakettő egyaránt hivatott és érdemes: Szvoboda Károly galgóczi jegyző és Bernáth Győző csornoki körjegyző s az egyesület főjegyzője. A szavazás eredménye az lett, hogy Szvoboda Károly lett megválasztva, 91 szavazat közül 51 szavazattal. — Ezután alelnökké Csiffáry Ede, pénztárossá Jankovics Ferenc, aljegyzővé Folkmer Árpád választották meg.

A közgyűlés zajos helyesléssel fogadta a választás ezen eredményét, s az ideiglenes elnök üdvözlőve az ujonnan megválasztottakat, kéri az elnököket, hogy szeretettel vegye gondjaiba az egyesületet, s valósítsa meg azokat a reményeket, amelyeket az egyesület tagjai az ő elnökségéhez fűznek.

nem volt pihenés, hanem az ebrenlét kinjainak nyugtalan folytatása. Azt álmodta, hogy megvolt a lakodalom, de ő nem menyasszonyi ruhában jelent meg, hanem szemtedőben. Majd ott látta a fekete kosarat egy vén akáca tövében, melyet olyan jól ismert az ut mentén, s mire felriadt, megkönnyebbülve lélekzett fel. Igen, ott a vén akáca tövében, amint egy kissé legurult a lejtőn, hol tegnap csak felületesen keresték.

Másnap kora hajnalban Barsi uram mozgósította az egész cselédségét, hogy valahogy meg-előzzék a nap felkeltét. Mert a nap nemcsak becsületes embereknek világít, hanem a gonoszoknak is. Nem csak a kosár tulajdonosát vezeti nyomra, hanem a becsületes és nem becsületes megtalálót is. Ezeket mind meg kell előzni, ha az ember lakodalmat ülni akar, ha az ember ügyfelének megbízásában eljárni akar. Mária sirva kezdte a napot, és elkeseredésében megátkozta azt is, aki kitalálta a telefont. Mert hiszen ez döntötte őt szerencsétlenségbe. Ha telefon nincsen, hát az úr ott hagyta volna az írásokat más napig, vagy ha éppen mára volt volna szükség rájuk, hát eljött volna érte maga.

(Folyt. köv.)

X.

Szvoboda Károly elnök kartársai bizalmából és akaratából elfoglalja az elnöki széket, tudatában van annak, hogy nehéz kötelességet vállal magára, de igyekezni fog annak híven és egész odaadással megfelelni. Kéri kartársait, hogy őt ebben támogassák, hogy egymás között kollegiális szeretettel tartsanak össze, s az egyesület virágozni fog, és a tagok a kollegiális szellemtől athatva erősebbek lesznek hazafias nehéz hivatásuk betöltésében. — A közgyűlés lelkesülten megjelenezte az elnököt, s azután a napirend többi tárgyait minden nagyobb vita nélkül letárgyalta, s a jövő évi közgyűlés helyéül Holicst állapította meg.

A közgyűlés mindvégig kifogástalan rendben folyt le. Megnézhette azt akármilyen idegen, még az angol is. A tárgyalás formáinak betartása, a felszólalások tárgyilagos hangja és tartalmassága, a kollegiális szellem és a hazafias magyar érület megnyilatkozásai, mind tiszteletet követelnek Nyitra vármegye jegyzői karánál. — Jól eső örömmel láttam, hogy itt a felvidéken a jegyzői kar tagjaiban odaadó, hű és hivatott munkásai és őrszeméi vannak a magyarságnak. És azt a meggyőződést hoztam magammal, hogy ez a hazafias szellemű egyesület valóban megérdemli, hogy ne csak a jegyzői kar érdeklődjék iránta, hanem a vármegye közönsége is.

A szép közgyűlés után a megjelent tagok bankethoz ültek, amely minden tekintetben kitűnően sikerült, s amelyen ősi magyar szokás szerint számos felköszöntő is volt. Szvoboda Károly elnök tartalmas és hatásos felköszöntővel a királyra emelte poharát. A tagok felállottak és a cigány rázendítette a himnust. Bernáth Győző rövid, de igen szellemes és szép szavakkal győztes rivalisát Szvoboda Károly elnököt köszöntötte fel. Csiffáry Ede Dr. Ozorai József ügyvédet életette, aki a vármegyében az alkotmányvédelemnek egyik vezére volt, s aki a jegyzői kar és egyesület iránti rokonszenvét azzal is tanúsította, hogy a közgyűlésen jelen volt és a banketten részt vett. Dr. Ozorai örül, hogy az egyesület a közgyűlésen alkalma volt megismernie, nem igen kérte magát, hogy eljőjön, hiszen kollegák közé jött, mert az első oklevél, amit az életre gyervekezve magának kiküzdött: a jegyzői oklevél volt, azért kéri a jegyzői kar tagjait, hogy kollegiális barátságukban és szeretetükben őt is részesítsék, s kifejtve azt, hogy a jegyzői karnak különösen a nem magyar ajkú vidékeken mily szép és nehéz hivatása van: az egyesület felvirágozására, tisztikarára és a jelenlevő tagjaira emeli poharát. Bernáth Győző és Szvoboda Károly örömmel üdvözlők Dr. Ozorait mint kollegát, — s hogy a kollegialitás szorosabb legyen, őt az egyesület örökös tiszteletbeli elnökévé megválasztatni kívánják. Dr. Ozorai a szives rokonszenvet megköszönve, kollega-voltának bizonyítása végett klasszikus tanura — Lelley Jánosra hivatkozik, — s kiemelve azt a közbecsülést, amit Lelley kartársainál és a közönségnél kivívott, s azt az érdemet, amellyel mint figyelmes házi gazda a közgyűlés és bankett sikerét biztosította, Lellei Jánost életi, aki viszont a vendégekre, Ribárits Jakab pöstyéni bíróra emelte poharát. Ribárits köszönő szavai után Machovits János főszolgabíró jött be a terembe. Olyan zajos és szűnni nem akaró eljenzés fogadta a népszerű főszolgabírót, amely csak szeretetből fakadhatott. Azután az egész társaság átment a Rónai-kávéházba, s ott maradt egész a vonatok indulásáig.

R. K. lev.

Ujdonságok.

Személyi hírek. Polónyi Géza, igazságügyminiszter — jó forrásból vett értesülésünk szerint — Szent-István napjára Alsó-Köröskénybe érkezik Karlsbadból. — Polónyi Gézáé ő nagyméltósága, Vilma leányával a f. hó 5-én Szóvát-fürdőből Alsó-Köröskénybe érkezett hosszabb tartózkodásra. — Mérey Lajos, orsz. képviselő, a f. hó 6-án Balaton-füredre elutazott, ahol egy hónapig fog tartózkodni. — Gróf Széchenyi Tivadar val. b. t. t., és gróf Batthyány Béla, cs. és kir. kamarás a hét folyamán városunkban időztek. — Dr. Biringer Ferenc, kórházi igazgató, főorvos, Davozból, ahol a tudóvész új gyógymódját tanulmányozta, a hét folyamán városunkba érkezett. — Dr. Ozoray József, hosszabb gyógyfürdőzésre Pöstyénbe érkezett. — Dr. Bezák István, felső-leányiskolai igazgató Tátrában utazik.

Gróf Bathány Vilmos, nyitrai püspök coadjutor ur óméltósága mult vasárnap meglátogatta beteges nagybátyját, báró Skrbenszky Fülöp trencsénmegyei nagybirtokost Prileszen.

Isteni tisztelet. Ő felsége a király születése napján, aug. 18-ikán az isteni tisztelet a székesegyházban reggel 9 órakor lesz. az ünnepélyes szent misét dr. Bathány Vilmos gróf, püspök coadjutor ur tartja.

Dr. Franciscy Lajos, theologiai tanár f. hó 8-án Tyrolba utazott, ahol egy hetet tölt, és f. hó 16-ikán reggel Triesztból „Tirolia” névű hajón a Szent-Földre utazik. Az egész utazás zárandoklat jellegét viseli magán, 500 zárandok indul, nagyobb részt tyroliak, magyar igen kevés van a zárandoklatban. A hajón kápolna van 17 oltárral; 21-ikén érnek a Szent-Földre, 8 napot töltenek ott, közben kirándulnak Betlehembe is. A program nagyszerűen van össze állítva, mindennek pontos ideje meg van állapítva, hacsak a földközi tengeren valami orkán meg nem zavarja a menetrendet.

Esztergom megyei hírek. Sinkó József a nagyszombati érseki főgimnázium igazgatójává; Znamenák István a nagyszombati kir. érseki konviktus és a visszaállított Seminarium (Marianum) kormányzójává; dr. Lőrincz Gyula ugyanezen konviktus alkormányzójává és Jurka József a konviktus és a Marianum házi rendjének felügyelőjévé neveztettek ki.

Változások a szt. Ferenc-rendben. A tartomány provinciálisává a rendtársak Bendes Valeriant választották meg. A volt provinciális Ozoray Izidor Nagyszombatba megy ujonc-mesternek.

Halálozás. Markovics Ferenc, zohori plebános f. évi augusztus 5-én, reggel 8 órakor, hosszú betegség és a haldoklók szentségeinek többszöri felvétele után, életének 60. évében meghalt.

F. hó 4-ikén hosszas betegeskedés után 86 éves korában elhunyt Hírn Sebestyén a nyitrai izr. hitközségnek több mint 50 éven át volt jegyzője. Az elhunyt a héber és chaldäus nyelvnek és irodalomnak művelője volt. Az elhunytban Hírn Lajos pécsi főreáliskolai tanár és Szántó Jakab nyitrai polgári isk. igazgató neje édes atyjukat siratják.

A vármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 14-én d. e. 10 órakor a vmegyei székház nagytermében ülést tart. Ugyanezen a napon d. u. 3 órakor tart ülést ezen bizottság erdészeti albizottsága is.

Rendkívüli közgyűlés. A F. M. K. E. nyitrávámegyei választmánya 1906. aug. 16-ikán d. e. 11 órakor Nyitrán, a vármegyeház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgya F. M. K. E. elnökségének átírata az elnökök választás ügyében. A közgyűlésre — minden külön meghívás mellőzésével — ezután hívják meg a F. M. K. E. összes nyitramegyei alapító, örökös, rendes és pártoló tagjait.

Alapkö letétel. A nyitrai keresztény munkásegylet aug. 12-én vasárnap új házának alapkö letétele alkalmából ünnepélyt rendez. Az egyesület tisztviselői és összes tagjai 10 órakor testületileg részt vesznek a kedves testvérek templomában tartandó istentiszteleten. 11 órakor gróf Bathány Vilmos dr. püspök-coadjutor fogja végezni papi segédlettel az alapkö megáldás egyházi szertartását. Az ünnepély befejezője alkalmi beszéd lesz. Az érdeklődő közönséget s az egyesület t. pártoló és rendes tagjait az ünnepélyen való részvételre ez úton tisztelettel meghívja az egyesület vezetősége.

P. Reisz Ferenc S. J., a budapesti jezsuita rendház főnöke, f. hó 7-ikén városunkban időzött. E napon ülte ugyanis 40 éves évfordulóját annak, hogy b. Krajcsik János nyitrai nagyprépost manufactorsága mellett 1866. július 7-én

mutatta be első szent mise áldozatát a székesegyházi Szt. Borbála oltáránál. P. Reisz nyitramegyeházmegyei áldozópap volt, s mint ilyen segédlelkési minőségben működött, de csak rövid ideig, mert átérezvén új hivatását a jezsuita rendbe lépett, ahol különféle hivatalokban működött, jelenleg budapesti házfőnök. Társaságában volt Hauer István S. J., rendtag.

Ezüstmise. Igaz Alajos biszkupici születésű Vác egyházmegyei plebános e hó 7-én mutatta be 25 éves áldozópapsága alkalmából ezüstmisét az Üdvözítőnek Keresztúron. Az ünnepies szent misén jelen volt több vidékünkbeli pap is, így Kompánék József nagysztriceai, Turcsák József dománizsi esperesek és számos környékbeli plebános. Ezüstmise után lakoma következett, amelyen számosan üdvözölték a derék plebánost Isten áldását kívánva működésére. Ad multos felices annos!

Kossuth Ferenc levele Mérey Lajoshoz. Mérey Lajos országgyűlési képviselőnk Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternél járt, hogy a nyitra—érsekvári vonalon minél előbb indítsák meg a gyorsvonat-közlekedést. Kossuth ez ügyben Mérey Lajoshoz a következő levelet intézte:

Keresked.-ügyi M. K. Min. Bpest, 1906. VII./31.
Tisztelt Barátom!

Érsekvár és Nyitra között gyorsvonatok járatásának elrendelése iránt nyilvánított érdeklődésedre a következőkről értesítelek:

A m. kir. államvasutak nagysurány—nyitrai vonala eredetileg II-od rangú pályának volt kiépítve, azonban az üzem gazdaságos lebonyolítása érdekében annak első rangúvá átalakítása már folyamatban van. De annyira még nem haladtak ezek a munkálatok, hogy az I-ső rangú mozdonyokkal a jelenlegi menetrendnek megfelelő, óránkénti 40 km.-nél nagyobb sebességgel lehetne már most közlekedni.

A munkálatok előhaladásával — ami gondoskodásom tárgyát képezi, — még a teljes befejezés előtt lehetséges lesz, óránkénti 60 km. sebességgel, ugynevezett gyorsított személyvonatokat bevezetni azonban óránként 60 km.-nél sebesebben közlekedő, valóságos gyorsvonatok csak a munkák teljes befejezése után lesznek járathatók.

Híved:
Kossuth s. k.

A bodoki segélyző egylet folyó hó 7-én tartott választmányi ülésén Thuróczy Vilmos lemondása folytán megüresedett elnöki tisztségre Markhot Gyula vmegyei főispán választotta meg.

A nyitrai kath. legényegyletnek aug. 5-én rendezett nyári mulatságán fölülfizettek, illetőleg jegyöket megváltották: Dr. Bathány Vilmos gr., 10 kor., Cs. U. 10 kor., N. N. 8 k., Dr. Kaszala János 1 k., Dr. Fischer 1 k., Juhari Károly 1 k., Farbakyné 1 k., X. Y. 2 k., R. 1 k., J. Ö. 1 k. 20 fillér. Az egylet elnöksége ez uton is hálás köszönetet mond a szíves adományokért. — Itt említjük meg, hogy a közp. legényegyletnek aug. 18—21-éig rendezendő ötven éves jubileumán a nyitrai kath. legényegylet is képviselve lesz. Maga Dr. Bathány Vilmos gróf, elnök ur ó méltósága utazik le akorra Budapestre és hat egyleti rendes tag. Az ugyanakkor ott rendezendő munkakiállításán Nyitráról kiállításra kerülnek: Jedlicska Gyula rézműves egy darabból kivert hatalmas rézkorsója megfelelő, 6 pohár számára ugyancsak egy darabból kikalapált nagy tálcával; Simek Antal szabó minta reverendája; Barinka Nándor szabó divatos felső kabátja; Rutkovszky József lakatos díszes vas képkerete; Kostyál Pál, bádógos ügyes, falra függeszthető, 6 fiókos fűszertartója, Mikács János, Tepliczky István, Rozner Béla cipészek tiszta kidolgozású cipői, Kutalik János, esztergályos csontból kiesztérgályozott apró rokkája és Siska Vince szíjgyártó csinos kantárja. — Csak dicséret illetheti a szor-

galmas, derék ifjakat, kik ezzel is tanuságát adták az odaadó szeretetnek, melylyel iparáguk iránt viseltetnek. Szívükből kívánjuk, hogy buzgóságuk és ügyességük megfelelő elismerésben részesüljön s így lelkes ragaszkodásuk mesterségükhöz bennök csak fokozódjék!

„3000 korona az Elfeledett Szoborra.” Örömmel tudatjuk t. Olvasóinkkal, hogy az Elfeledett Szoborra immár 3000 korona gyűlt egybe. Minden rangú és rendű ember adománya beffoglaltatik ebben az összegben, mindannyinak azonban egy a célja a Szent Szűz iránti tisztelet és ragaszkodás. Biztosak vagyunk benne, hogy jutalmuk el nem marad. Ez alkalommal jelentjük, hogy a gyűjtést tovább folytatjuk addig, amíg a jó szívek adományait ezen célra szerkesztőségünkhöz beküldik és akkor egy impozáns szobrot fogunk emeltetni. Mult számunkban feltüntettük az utolsó összeget 2995 kor. 73 fillérben, ezt kiegészítette „Egy szegény ember” 4 kor. 27 fillérrel 3000 (három ezer) koronára. Isten fizesse meg!

Búcsú Máriahegyen. Auguszt. 15-én, mely napon az egész ker. kath. világ a szeplőtelenül fogantatott bold. Szűz Mária menybe felvételének ünnepét üli Mária hegyen, ahová messze vidékről ezeken és ezeken zárandokolnak, nagy búcsú van. Ez alkalommal az isteni tiszteletnek rendje a következő: megelőzőleg vagyis aug. 14-én délután 3 órakor a várból érkezik körmenet, amely a templomban végzi vecsernyéjét, ezután gyóntatás, hat órakor este lytania az Oltáriszentség kitétele alatt és 8 órakor este égő gyertyák mellett körmenet a templom körül, amelyen fehérbe öltözött lányok hordszéken viszik a bold. Szűz Mária szobrát. Másnap aug. 15-ikén 5 órakor reggel a Szt. Háromság kápolnájában szent mise, utána kint a szabadban áldoztatás. 6 órakor énekes sz. mise a templomban, 8 órakor hasonlóképpen s amint az ünnepélyes körmenet a várból érkezik, két magyar és egy tót hitszónoklat lesz. Vincze Károly nagyhindi esperes plebános, Belák József, karkáplán magyarul és Skrabik András püspöki szertartó pedig tótul fog szónokolni. A beszédek után infulás szt. mise. Délután 3 órakor az alsó városi plébánia hívek körmenetileg vonulnak fel a templomba és este 6 órakor az Oltáriszentség kitétele mellett lytania, amelylyel befejezést nyer a nagy búcsú ünnep.

A F. M. K. E. elnöke. Budapestén f. hó 6-án összesen négy F. M. K. E. tag az elnöki állásra Edelsheim-Gyulai grófot jelölte, a gróf e jelölésre még nem válaszolt.

Életmentés. Szinte közmondásszerű N.-Tapolcsányban, hogy a Nyitra folyó minden esztendőben megköveteli a maga emberélet áldozatát. A nép szinte babonás e tekintetben, mert ez idén már többen fuldokoltak. Mult hétfőn az óriási hőségben a „város” apraja-nagyja ment fürödni, a többi közt Blaskó Károly csizmadia 10 éves leánykájá. A gyerekek tetszett a víz, s lassan-lassan előrement a mély vízben, míg egyszerre elvesztette lábait alatt a talajt, és fuldokolni kezdett. Ekkor ment véletlenül a folyó partján a gyermek édes anyja, karján egy kis csecsemőt cipelve. Az anyai szeretet megszólalt benne, s úgy a mint volt ruhástul cipóstul beugrott a vízbe, de annak mélysége őt is elnyelte, s csak olykor-olykor bukkantak fel, és kétségbeesetten segélyért kiabáltak. Ezt észrevették a közelben ruhát mosó asszonyok, oda rohantak, és lepedőt dobtak a fuldokló elé, akik azt megragadták, és szerencsésen megmenekültek. Így a lélekjelenlét két emberéletet mentett meg a biztos haláltól.

Követendő példa. Valóban nemes gondolat fogamzott meg a nagytapolcsányi kath. deak-ság eszében akkor, midőn elhatározta, hogy szép, színdarabbal egybekötött jótékony célú mulatsággal, egy-két műkedvelő közreműködésével, fogja győnyörködtetni (aug. 5-én) vasárnap, a nagytapolcsányi és környéki intelligenciát és a jövedelmet jótékony célra fogja fordítani. Rövid másfél hétig készült erre. Bámulatos kitartása meghozta a várt

gyümölcsöt. A kath. legényegylet termei tömve voltak közönséggel, amely feszült figyelemmel várta a „Piros bulláris” című népszínű előadását, amely remekül sikerült. Csak egy pár személy szerepét említtem föl. Így Erdős Sándorné úrnő, ki a Török Mihály feleségét, Zsófiát játszotta, remek hangjával, ügyes játékaival és temperamentumos fordulataival, mint igazi magyar menyecske elragadtatta a közönséget. Hasonlóképen Sármír Dezső, ki a Török Mihály, tölgyesi bíró szerepét vállalta magára. Komoly fellépése, magatartása, bariton szép hangja miatt dicséretet érdemel. Grün János, Galó Mihály és Stefkovics Géza kitűnő komikus játékaival kacagatták a közönséget. A többi szereplő hasonlóképen jó, ügyes játéka miatt dicséretet érdemel. Az előadás után a neki buzdult ifjuság Galbavi János zenekara mellett táncra perdült s csak reggeli négy óra tájban oszlott szét. Tiszta jövedelem 126 kor. 86 fillér, amelyet a kath. legényegylet céljaira fordítanak. Felülfizettek: Agics Miklós 8 kor., Fülöpp Alajosné 6 k., Hollady Jenő 8 kor., Pazsitka Vilmos 2 kor., Lombardi Rudolf 2 kor., Pokorny János 2 kor., Zhorella Gyula 2 k., Dr. Miskovics Flóris 2 kor., Miskovics Ferenc 1 k., Zsák János 1 k., Hrdlicska Alajos 1 k., Krajcsovic János 1 kor., Felsenburg József 80 fillér. Fáradozásáért hálás elismerést érdemel Pazsitka Vilmos kántor-tanító, aki a kath. mozgalmaknak lelke, nem ismer fáradságot, nem kiméli időt, hogy a társadalmat kicsit fölrazza álmából, hogy a kath. ügyekért tenni is kell. Bárcsak sok ily lelkes emberünk volna, akkor jobban állanánk.

Az ujjvári albirói állásra most hirdettek pályázatot, s mint lapunknak onnan jelentik, az ujjvári ügyvédi kar és az egész közönség nagy örömmel venné, ha Tribusz Béla ottani járásbírósi jegyzőt leptetnék elő ez állásra, ki szorgalmával s előzékeny jó modorával nagy mérvben érdemelte ki az ujjvári közönség rokonszenvét.

Köszönetnyilvánítás. Ó Nagyméltósága Bende Imre, nyitrai Püspök úr, a viszojaji plebániái gazdasági épületek felépítése költségeinek fedezésére 200 koronával bozzájárult, mely kegyes adományáért úgy híve, mint saját nevében legőszintébb köszönetét fejezi ki Mihályfy J.

„Mit tesz egy néppárti képviselő a népert?” cím alatt egy helyi lap hevesen megtámadja a nagytapolcsányi kerület országos képviselőjét, gróf Hunyady Lászlót azért, mert ez állítólag nem akart vezetni egy küldöttséget a kereskedelmi miniszter elé. Erre vonatkozólag tapolcsányi tudósítónk a következőket írja: A mily hosszú a cikk, oly annyira hemzseg a valótlan-ságtól s látszik, hogy kánikula van. Az Ellenőrnek persze még mindig fáj az, hogy Nagytapolcsányban a választások csúfosan megbukott Hrossó tábora. Hála az Istennek! Ebből azonban még nem következik, hogy egy hírlap elferdített tényekkel traktálja az olvasóit. Egyszer azt mondja, hogy az úrményi kastély bejáratánál óriási betűkkel ily biztató felírás van:

Koldusoknak és zsidóknak tilos a bemenet.

máskor meg ugyanezen a táblán ilyen felírást lát:

Kutyáknak és zsidóknak tilos a bemenet.

Nó már most melyik az igazi? A ki nem járt Úrményben, azt tartja, hogy mind a két tábla diszeleg a bejáratnál; a ki ott járt, az nagyító üveggel sem tudott ilyet felfedezni. Persze csak az a fő, hogy a nagytapolcsányi zsidók antiszemitát lássanak Hunyadyban. — De mi is történt avval a deputációval? Van a városnak egy régóta húzódo vátügye a megyével szembe, hat ennek a rendezését akarták a kormánytól kieszközölni. A míg a képviselőház együtt volt, s Hunyady gróf is Budapesten tartózkodott, addig senki sem akart Budapestre menni. De amint a képviselőház elnapoltatott s hire ment, hogy Kossuth Ferenc is udúlni megy, egyszeriben elhatározták, hogy lemennek. Hol van Hunyady, hol a képviselőnk, hamar elő kell keríteni. Úrményben nincs, tehát hol van? Hop, megvan. A vasúti kalauz látta őt tegnap este Szomorfalun kiszállani, tehát a sógoránál lesz Nagypaponyban. Utánna! Skoppec bíró és Galovics albiró fiakkerbe ülnek s a legnagyobb kánikulában Nagypaponyba hajtának. Itt avval fogadják őket, hogy igenis itt van a képviselő úr — de most még sincs itt, mert lá-

toogatába ment Kovarcra. Utánna! Kovarcra azt mondják, hogy a gróf úr itt van, de most fürdik a patakban. Utánna! Útközben már találkoznak a képviselővel, a ki igen szívesen fogadta őket, de ki kellett jelentenie, a mit természetes dolognak kell találni, hogy az idő rövidsége miatt (másnap reggel 4 órakor már indulnia kellett volna Bpestre) nagy sajnálatára nem vezetheti a küldöttséget, de ígéretet tesz, hogy az ügyet magáévá teszi, csak küldjék el neki a memorandumot. Ez a tiszta tényállás. Minden ezzel ellenkező állítás csupán a fantázia szüleménye s készakaratos ferdítés. Gróf Hunyady Lászlónak nincs szüksége, hogy valaki tisztességre és tisztelet-tudásra tanítsa, mert ő még nem basáskodott Zalában. X.

Kath. tanítóink figyelmébe. *Mihály József* apát-kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő a joghatósága alá tartozó tanítószághoz a következő lelkes levelet intézte.

Fájdalmasan tapasztaltuk a multban, hogy a dicstelenül letűnt liberális korszak tanügyi kormányai alatt a kath. iskola az állam mostoha gyermeke, a kath. tanító, lett legyen az a leghazafiasabb s legbuzgóbb a népoktatásnak anyagiakban megrövidített, hazafiságában meggyanusított, jogaiban kiforgatott, tekintélyében lekicsinyelt páriája volt. Ha a jelek nem csalnak, a koalicionális kormányval nemcsak személye, de rendszerváltozás is állott be, melyet ránk vonatkozólag jelenlegi Miniszterünk nemcsak a keresztény kultúra, de a kath. tanító-ság anyagi ellátásának védelméről nyilatkozva e szavakkal jelez: „A mi pedig a néptanító sorsának javítását illeti, legyen róla meggyőződve az egész képviselőház, és legyenek meggyőződve az illetők, hogy tárcám egész ügykörében alig van dolog, mely nekem inkább szorosan kötelességemnek tartanék, mint ezt.”

Kath. tanügyi állapotainkról a kath. tanító-ság közérzeti véleménye megnyilatkozott már az előző kath. tanító kongresszusokban, de egy sem tartott meg oly kecsesgető előjelek közt, mint az ez idei, mely a jövő augusztus hó 26 és 27-én fog Budapesten megtartatni.

Miután itt nemcsak a népoktatás elméleti része, de a kath. tanító-ság főnt elsorolt sérelmei is tárgyalás alá fognak kerülni oly célból, hogy ezek mint a magyarországi kath. tanítók egyeteme által a vallás és közoktatásügyi Miniszterhez memorandum alakjában felterjesztessenek, kívánatos, hogy e nagygyűlés az ott megjelenő tanítók számával is minél imponá-lóbb hatással legyen.

Tisztelettel fölkérem tehát Főtisztelendő-seget, miszerint esperesi kerülete tanítóit erre figyelmessé tenni és minél tömegesebb rész-vételre fölbuzdítani sziveskedjék. A kedvezményes utazás és elszállásolás föltételei a „Nép-nevelő” f. évi július hó 22-iki számában vannak közölve.

Birtokvétele. Juhász Árpád, néhai Juhász Gyula nyitrai levéltárnok fia, kassai gazdasági tanintézeti tanár, megvásárolta Szulkowski Sándor herceg tótsóói birtokát 225 ezer forintot. A birtok, mint halljuk, parcellázva lesz és kisebb tétel-be eladásra kerül.

A munkaadók és munkások figyelmébe. Talán sehol sem panaszkodnak oly sokat az alamizsnából élő szegények nagy száma miatt, mint városunkban. A sok adomány, mit a jötevé kezek naponként kiosztanak, egy-egy pillanatra elhallgattatja az ehéző tömeget, de nyomora vigasztalanul tovább tart. A szegényügy oly baj, melyet csak gyökeres orvoslás képes megszüntetni. Tekintve azt, hogy az alamizsnára szorultak legnagyobb része azon munkásokból kerül ki, a kiknek a szerencsétlen baleset vagy az öreg kor gyengesége következtében kiesett kezükből a kenyerkereső munkaeszköz, a koldussors ellen legelőszertűbb, legbiztosabb és legkönnyebb védekezés az, hogy a munkás addig, a míg keresni képes, biztosítsa a megélhetését azon esetre is, mikor nem lesz képes dolgozni. Ezt megteszi, ha beiratkozik a magyarországi munkások rokkant és nyugdíj egyletbe, melynek Nyitra (vármegye-háztér 8. sz. alatt) is van már fiokpénztára. Csekély heti 20, 24, 30 fillér befizetéssel, az esetre, ha kidőlne a munkából, 12, 14, 17 korona heti segélyt, illetve nyugdíjat biztosíthat magának. A nyitrai fioknak eddig 200 tagja van. Ez edeskeves munkásaink nagy számához képest. Minthogy a munkás nem oly képzett még nálunk, hogy jövő-jéről ily előrelátó módon gondoskodjék, a munkaadók kötelessége volna őt erre humánus jóaka-

rattal serkenteni. A megye és város szegény alkalmazottja, az ipartestület sok tagja, a különböző gyári munkás, s a nagyszámu napszámos mind megmenthető volna a szomorú jövőtől, ha a munkaadó, akit szolgál, csak kissé jobban törődne vele.

Öngyilkos osendőr. Graeff Vilmos 49 éves nyitrai csendőrszakaszbeli törzsrörmester e hó 6-án éjjel delirium tremens potatorum következtében előbb petroleumot ivott, azután pedig egy szek támlájára zsebkendőjén felakasztotta magát. A szerencsétlen ember egészen az ivásnak adta magát, s az ebből származó örvénygésében követte el szörnyű tettét, hátrahagyva 5 tagból álló családját. Tettét beszámíthatatlan állapotban követte el.

A halál torkában. A 6 éves kis Bencsák Dezső elment e hó 3-án 9 éves hugával a párutcai hidak mellé fürdeni. E hely, mely amúgyis veszedelmes a fürdésre, majdnem vesztét okozta a két kis fürdőzőnek. Ugyanis a kis Dezső vakon belerontva a vízbe, egyszerre csak a víz alá merült, úgyszintén a segítségére siető huga is; s csak a közelben levő homokhúzó emberek önfeláldozásának köszönhető a két kis gyermek élete.

Zarándoklat Nagy-Mária-Cellbe. *Egy személyre szóló jegy ára:* Nyitráról: II. osztály 30 kor. III. oszt. 18 kor. Érsekújvárról: II. oszt. 30 kor. III. oszt. 18 kor. Vág-Sellyéről: II. osztály 25 kor. 60 fill. III. oszt. 15 kor. Galgóc-Lipótvárról: II. osztály 26 kor. III. oszt. 15 kor. 40 fill. Póstyénből: II. oszt. 27 kor. 40 fill. III. osztály 16 kor. 40 fill. Pozsonyból: II. oszt. 20 kor. III. osztály 12 kor. *Kocsik ára* Lilienfeldről Mária-Cellbe és vissza Lilienfeldre: egy Landauer-ülés 16 korona, egy omnibus-ülés 8 kor. A zarándoklat iránt érdeklődő t. közönségnek szives tudomására adatik, hogy a társaság szabadon, minden vasúti kedvezmény és igazolvány nélkül rendes személyvonattal, közönséges menetárral melett utazik. Ha azonban a zarándoklatban résztvevő bucsusok száma 400-ra emelkedne, amire tekintve a nagy érdeklődést, ez idén van kilátás, akkor a társaság azon kedvezményben részesül, hogy egy külön vonat fog rendelkezésére készen állani és a fent kitett árak is jelentékenyen módosulnak, vagyis a bucsusok tetemesen olcsóbbáron utazhatnak; sőt mi több, ez esetben még Mária-Tafel látogatása is kilátásba helyeztetik. A zarándoklatban részt vehetnek magyarok, tótok és németek egyaránt. Minden bucsus tartozik ebbeli szándékát bizonyos időn belül bejelenteni. Mit a vidékiek levelező-lapokon vagy plebánosaik, a nyitraiak pedig a Mária-hegyi lelkesnél személyes jelentkezés által eszközölhetnek. A záros határidő augusztus 20-ik napja bezárólag, melyen túl a bejelentések figyelembe nem vétetnek. Szállásról, kocsikról és más egyébről, mi az ilyen együttes zarándokláshoz szükséges és kívántatik, gondoskodva van. A kocsik használata szintén a bejelentésnél határozottan és világosan bemondandó. *A zarándoklat indul f. évi augusztus hó 23-dikán*, mely napon van a bucsusok számára a holdogasszonyi templomban reggel 1/2 órákor szent mise; 8-kor kivonulás a templomból körmenetben és zászlók alatt a pályaudvarhoz: indulás a pályaudvarról délelőtt 9 óra 12 perckor. Galgóc-Lipótvár felé. A vágvölgyi vonalon, nemkülönben a Privigyéről és közbesső állomásokról utazó bucsusok figyelmeztetnek, hogy ugyancsak a fent jelzett napon, augusztus 23-dikán reggeli személyvonattal induljanak és jegyet váltásanak amazok Pozsonyig, ahol minket bevárnak; az utóbbiak pedig csak Nyitraig; a honnét velünk tovább utaznak. A zarándoklat tart hét napig s több pap és valószínűleg egy orvos fogja kísélni. Végül pedig jelkéretnek a főt. plebánia-hivatalok testvéri szeretettel, hogy jelen zarándoklat-hirdetésünket — a szent ügy érdekében — felkarolni, azt hűvekkel közölni, a beiratásokat eszközölni, illetve azokat a záros határidőn belül beküldeni sziveskedjenek. Nyitra, 1906. július hó 15-ikén. *Kottosovszky Alajos*, boldogasszonyi lelkész.

Nyitra-lévai h. é. vasut. Még egy év előtt élt bennünk a remény, hogy városunkra ez oly annyira fontos vasút kiépül. Akkoriban a helybeli lapok kivétel nélkül támogatták ugyan e tervet. Azonban a megvalósítástól még messzi vagyunk. Vármegyénk az előmunkálatokra 200,000 koronát szavazott meg. A terv is teljesen kész. Az egész ügy ott akadt meg, hogy Bars vmegye a hozzájárulást megtagadta. Léva és környékének érdeklődése miúntan elkövetett, hogy a vasút ki-

éptését dűlőre juttassa. Azonban Aranyos-Maróth és vidéknek érdekeltsége meghúszította azt. Oly napra tűzték ki a hozzájárulást tárgyaló közgyűlést, a midőn bizottsági tagok, kik e vasut ügyét támogatták volna, a verebélyi vásár miatt későn jöttek el a közgyűlésre, így is csak két szavazattal bukott meg a hozzájárulás ügye. Mint halljuk, ez évben újból meg fogják kísérelni az ügyet napirendre hozni, hogy aztán biztos eredményt érthessenek el. Ezt elérni nem lesz nehéz, mert Bars vármegye főispánja, ki vármegyéje érdekeit szíven viseli, támogatja e vasut kiépítését. Ha Barsvármegye a hozzájárulást megszavazza, akkor a vasut rövid időn belül kiépül. E vasut városunkra nézve úgy gazdasági, mint forgalmi és hadászati szempontból nagy fontossággal lesz, mert míg városunk vidéke szegény, keveset termel, addig Léva és környéke igen gazdag termő vidék, ott a piac igen olcsó, s ha a vasut kiépül, akkor nagy befolyással lesz ez városunk piaci áaira is, mert a szállítás igen lesz könnyítve. Forgalmi szempontból azért fontos, mert nem csak hogy a felvidék két legforgalmasabb városát kötné össze, hanem két oly vasuti hálózatot is, mely egymásközi forgalmát egyedül Budapest—Marcheggi fővonalon képes lebonyolítani. Karoljuk fel tehát újból e vasut tervét, mely oly szép jövővel kecsegtet, s a mely vasutra városunk közönségének oly nagy szüksége van, hogy nélküle a drágaság-folyton kell küzdenie.

Tanitóság köréből. Bende Imre v. b. t. t., megyés püspök úr az egyházmegyei főtanfelügyelő indítványára Turcsák Bertalan zseréi és Nevorál Gusztáv kántortanítóknak 50—50 korona utazási segélyt adományozott, hogy az egyházmegye e két derék tanítója f. hó 27. és 28.-án Bpsten megtartandó III. kath. tanítói nagygyűlésen résztvehessen.

Képviselőtestületi választás Érsekujvárott. Ujvárbán, mint ottani tudostónk jelenti, a városi képviselő testületei, kiknek mandátuma már áprilisban lejárt, aug. 23-án fognak új választás elé menni. A megválasztandó testületi tagok száma 27—28. Ha a néppárti választók összetartanak, majdnem bizonyos, hogy nemcsak a külső kerületekben, de a belvárosban is győz a néppárt. A választás elnökeül a megyei közgyűlés dr. Ozoray József ujvári ügyvédet küldötte ki.

A nagykosztolányi állomás lánokban. A Galgóc-lipótvári tőszomszédságában levő vasuti állomás aug. 9-ikén délután 2 órakor kigyulladt és az állomás épület a raktárral együtt a lángok mártaléka lőn. Egy néhány utas, ki a délutáni személyvonatra a váróteremben várakozott, egyszerre csak azt kezdte érezni, hogy a váróteremben feltűnően — meleg van, s csak akkor jöttek rá az okára, mikor látták, hogy a tető ég. Az épület cseréppel volt fedve, s mégis elégett. A tűz a padláson keletkezett, oka ismeretlen. Lehet, hogy a padláson könnyen gyúlékony anyag volt felhalmozva, mely a nyitott padlás ablakon beröpült mozdony-szikkra folytán tüzet kapott. Nagy-Kosztolányi közséje az állomástól messze van és erdő választja el tőle, úgy hogy ott nem is tudták, hogy állomásuk ég. Víz igen kevés volt, úgy hogy Póstyéből rögtön egy segítő vonatot menesztettek tűzoltókkal meg vízzel, de ez a segítség már nem volt képes az állomás épületét megmenteni. Az utasok a délutáni személyvonathoz csak a vonat kalauzájánál váltottak jegyet.

A gerencséri zárda. Ez utóbbi három évben Nyitra környékének egyes plebánia közséjei mintegy versenyre keltek egymással, melyiknek legyen szebb s jobb népiskolája. Csáport követte Tormos mindenkint ámulatba ejtő modern iskolája az ő óvodájával, Nyitra folyó túloldalán Berencs kettős szép iskolaépületével, és legújában Gerencsér az ő kulturpalotájával. Az első három két-két tanerőre berendezve és minden taneszközzel bőven ellátva hirdeti egyrészt a holt kéz áldását, másrészt az illető hitközségek a népoktatás iránti helyes érzékét, gyermekei jövője iránti érdeklődését, nagy áldozatkészségét. Az

utóbbiban egy jámbor lélek emberszeretete és utolsó óhaja nyerte részbeni megvalósulását, a mennyiben Buzalka Antal nyitrai káptalan egykori malánthai tisztartója alapítványából épülő apácázárda leányiskolájának a mult szombaton tartatott meg az építő mérnök, egyházmegyei főtanfelügyelő s helybeli plebános részvételével a szokásos bokréta ünnepély, melyet a szépművészetekkel foglalkozó plebános úr az ott dolgozott keresztény socialista kőművesei s vegyes napszámosaival a fiatalság ujjongó örömeire gyors masinájával nyomban le is rögtönzött. Felépítési költsége e zárdaépületnek 48.266 kor. 70 fill.; berendezés közel 12.000 kor.; a főmaradó alapítványból ellátandó lesz legalább 3 paulai szt. Vince nővér, kik azonban a rendben még elégtelen tanerő miatt csak a jövő tanévben vonulhatnak be e monumentális, a legmagasabb hygienikus, paedagogiai, szépművészeti s kényelmi igényeknek megfelelő otthonba. Dicséri ez imponzans művet mesterét Mayer Károly mérnököt. — Óhajtottó lenne, hogy az ottani fiúiskolából a leányok már e tanévvel iskoláztassanak be az új épületbe legalább egy ideiglenes tanítóhoz vezetés alá, mert a régi vegyes iskola szerfelett túlszűfolyva van — ami nemcsak az oktatás, de az egészségnek is nagy kárára van.

A sikkasztás vége. Nagy izgatottság volt Tr. Baánban f. hó 6-án. Havasy Alfonz baáni adóárnok reggel 8 órakor öngyilkosságot akart elkövetni, főbe lőtte magát, de a golyó rosszul találta. Ekkor bevallotta, hogy azért akart az élettől megválni, mert rossz utra tévedt, és a reá bízott hivatalos pénzekből 5000 koronát saját céljaira fordított. Ezen vallomását jegyzőkönyvbe foglalták, ennek alapján az ügyészség táviratilag letartóztatta s két csendőr kísérte őt f. hó 7-én a tencsényi ügyészségi börtönbe, ami óriási szenzációt keltett. Jasinszky ellenőrt állásától felfüggesztették, az adóhivatal e két napon át szünetelt. 7-én érkezett Trencsénből 2 adóoszt, akik az ügyek vezetését átvették. — Ahol nincs Isten, ott nincs vallás, ahol ez nincs, ott nincs morál, nincs lelkiismeret, nincs tisztesség, nincs semmiféle polgári erény.

Bucusi bankett. A nyitrai járás jegyzői f. hó 4-én összejöttek, hogy utójára elbucisz-zanak volt főnöküktől Majthényi Géza v. főszolgabírótól, ez alkalommal bankettet rendeztek a „Szarvas“ szállodában, melyen megjelentek a járás jegyzői, a papságot Dr. Pullmann János csápori esperes és Karsay Imre plebánosok képviselték. Felköszöntőkben nem volt hiány, a társaság a késő délutáni órákig együtt maradt.

Jégverés. Szomorú emlékezetes napja lesz Trencsén vármegye, Kis-Jeszénicz-Podvász, Sebestyénfalú és Vág-Podhragy községeknek aug. 2-ika. A nevezett napon délután 3—4 óra közt fekete-fehér sávok felhők kezdtek tornyosulni előbb Kis-Jeszénicz felett és tovább terjeszkedtek Vág felé. Az emberek ijedelemmel néztek a törtenendők elé. Pár perc múlva megeredt akkora jégeső mint galambtojás sőt még nagyobb is — és mint telen a hó — úgy akkor a jégeső elborította a szántóföldeket. Az aratás kezdetén levő terményeket a jégeső egészen tönkre tette. A gyümölcsöt a fákról mind leverte. Az embereknek nem maradt egyéb csak pusztá föld és legnagyobb inségnek néznek elébe, hacsak az Úristen nem küld mentő angyalt — a jó szívű emberekben — a ki az éhező lakosokat segíti.

A kis-bábi jegyzőválasztáshoz. Janits Jenő, kis bábi jegyző április havában elhalálozott, s így a jegyzőség vezetésével ideiglenesen Lelkes Károly volt megbízva, aki tudostónk jelentése szerint hivatalos kötelességének oly lelkiismeretes pontossággal felel meg, hogy az egész képviselő testület, a Strasser és Szandner uradalmak is Lelkes megválasztása mellett kardoskodnak, s azon esetben, ha a választás napján kandidációba kerül, megválasztása biztos. Mivel új aerában vagyunk, mindenki egész természetesen fogja találni, hogy Lelkes megválasztása bizonyos, mikor a galgóc-i főbíró is mellette van, mert ismeri Lelkesnek az állásra való rátermettségét.

Csak hogy, mint értesülünk, úgy a bábiak, mint a főbíró óhaja elé akadályokat gördítenek. Ugyanis ott Holics vidékén van egy jegyző, aki 13 próbaszabadelvű, illetve haladópartí, aki azon a vidéken az ellenzéki emberekkel igen méltatlanul bánt, s így helyzete ott tarthatatlan, ennek az embernek régi barátjai szeretnék befolyásolni a felsőbb köröket, hogy régi szabadelvű recept szerint az illető jegyzőt két ismeretlen stromaunal kandidálnák és a választásnak így törvényes színezete volna, természetes, hogy Lelkes kandidációba nem kerülne. — Hát mi egyszerűen nem hisszük, hogy a nép jogos akaratát ily gáládul kijátszanák, azt hisszük, hogy ilyen a népre rátukmált jegyző nem jó szolgálatokat tesz azon a vidéken, ahol pánszláv kalandorok kerülgetik a népet. Ha az illető helyzete olyan tarthatatlan, van rá mód, az ilyen ember megérdemelte a — nyugdíjat.

Gyermeki naivság. Nagy-Tapolcsány városáról szól az ének. A vasut mentén van e városban az állami iskola, előtte pedig sétatér, melyet a szántóföldtől egy sövény választ el. A sétatéren a gyerekek szeretnek játszani, s többi között lovacska-ra játszanak, amihez természetesen ostor is kell, ostor pedig ostromnyél nélkül nem képzelhető. A játszódozó gyermekek ezt olcsón akarták beszerezni, s azért az iskola előtti sövényből téptek, zúztak akkor, amikor senki se vette őket észre. De mikor a sövény már ritkult, figyelni kezdett a kis „gonosztevőkre“ Zsoldos Károly áll. isk. igazgató, és sikerült neki Markó József 10 éves fiú szeméjében egyet elcsípni, kit bizonyos helyen a hüvőre zárt, de mivel a fiú megeresztette hangszálait, azért haza bocsátotta, de végre is az ügy a városi bíró elé került. A fiú apja alaposan eldöngötte a gyereket, hogy megérezte a vessző csípését még harmadnapra is. Az igazságos bíró azt mondja a fiúnak: Van-e édes anyádnak sok pénze, ugyanis a rongálásért büntetést kell fizetnie. A fiú őszintén azt válaszolja, hogy bizony édes anyjának sok pénze nincs, tehát nem fizethet. Erre a bíró azt mondja: Hát akkor az édes anyádat el fogjuk záratni. A fiú azonban ez ellen nem tiltakozott, hanem azt mondta: Igen zárják el édes anyámat, mert úgy is meg akart engem verni.

Park-ünnepély Trencsénteplicen. A trencsénteplici zenekar javára ma, nagy park-ünnepély rendeztetik, melynek főbb pontjait a három díjjal bíró női szépségverseny, a Feuer János karmester által vezetett kettős hangverseny és a táncmultság képezik. — Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély aug. 15-én tartatik meg.

Az Érsekujvári árpavásár. Bars, Esztergom, Hont, Komárom, Nógrád, Nyitra, Pozsony- és Trencsén vármegyék az árpavásár rendezése céljából alkalmi szövetségbe lépett gazdasági egyesületeinek meghatalmazottjai folyó hó 2-án tartották meg Érsekujvárt közös értekezletüket, melyen mind a nyolc egyesület elnökei és titkárai által megfelelően képviselve volt. — Megjelentek: Ivánka István, Ordódy Lajos, Mezey Gyula, Szilvay István, Leidenfrost Károly, Bittner Róbert, Etter Kálmán, Milhoffer Sándor, Horváth Jenő, Ágoston Miklós, Levatic László, Siklai József és még többen. Az értekezlet vezetésére a nyitrai megyei gazdasági egyesület ügyvezető elnöke kérésre fel. Az értekezlet egyértelműleg kimondta, hogy az árpavásár rendezése épen a folyó átmeneti évben feltétlenül szükséges, annak érdekében tehát a már megindított mozgalmat teljes odaadással folytatni fogják. A vásár napjaul véglegesen aug. 19-ét állapították meg s a vásár megtartásáról a hazai és külföldi érdekeltségeket ismételtén a legkiterjedtebb módon értesítik. A vásári szabályzatot s a vásárral kapcsolatos teendőket minden részletre kiterjedőleg megállapította az értekezlet. — A vásár elnökeül Mezey Gyulát, a nyitrai megyei egyesület ügyvezetőjét, vásári igazgatókul Horváth Jenőt, Levatic Lászlót és a nyitrai megyei gazd. egyesület titkárát választották meg. Nagy örömet keltett az értekezlet tagjai közt annak bejelentése, hogy *Darányi földmívelési miniszter* a szaktudósítók és consulátusok útján a vásárnak a legtágasabb körű kihirdetését

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVÍZ
AZ EGYEDŰL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

elrendelte s ugyanerre a kereskedelmi minisztert is fölkerlte, egyuttal *Rodiczky Jenőt és Bartók Gézát* bizván meg képviselével. A vásár sikeréhez mindenütt a legszebb reményeket fűzik. — Az északnyugot magyarországi nyolc gazdasági egyesületben az aug. 19-én megtartandó sörpavaszár érdekében élénken folyik a munka. — Az ausztriai, németországi nagyobb városok konzulátusai, kereskedelmi és iparkamarái, sör és maláta gyárai, börtényi stb., megfelelően s legkiterjedtebben értesítve vannak. A termelők részéről a jelentkezések javában folynak. A vásárrendező bizottság irodája Érsekújvárt állandó működésben van. — A vásár iránt napról-napra nagyobb az érdeklődés.

Égi háború jégesővel és halállal.

F. hó 2-án sz. Porciuncula napján és előtte való nap is a környékbeli hívők seregesen tódultak Zsolnára a sz. ferenciek zárdájába, hogy a teljes búcsóban részesüljenek. Úgy délután még az átlatosság befejezése előtt Tr.-Makó felől sötét felhők kezdtek tornyosulni és kelet felé húzódnak Csakhamar nagy dörgés és villámias kezdődött, miközben jó negyedóránál dió nagyságu jégeső esett olyannyira, hogy a tr.-makói, rovnei és dlhepolei hatáiban a jó és szépnek ígérkező vetésben és gyümölcsösben oly nagy kárt tett, hogy a szegény nép azt igen is megérzi, mivel minden reményét a megelhetésre abba helyezte. A hegyekből lefolyó patakok megteltek vízzel s különösen a dlhepolei tűnt ki nagymennyiségű vizével, úgy hogy az emberek évek óta sem emlékeznek oly nagy és rohamos vízre, mint az nap volt a különben csendes patakban. Egész fákat tépett ki gyökereitől és sodort magával, sok helyütt kiöntött elárasztva és megsemmisítve a közelebb fekvő vetéseket és a mi ily esetben sokszor történni szokott, emberáldozatot is szedett magának. Egy Trhács Józsa nevű 18 éves hajadon lett az áldozat. Ez ugyanis nem messze a falutól lakó rokonától haza menvén, a patakon fölállított fahidon még három kisebb gyerekkel is át akart menni és az útra kiérni, azonban a fahid egyik fele leszakadt alattuk és mind a négy a vízbe esett. A kisebb háromnak sikerült a leszakadt gerendához fogódzkodni és igen nagy erőfeszítés mellett a partra szabadulni, de a fentemlített hajadont a víz magával ragadta, sodorta és a part mentén levő sziklához úgy csapdosta, hogy az sok kioldás után — miután mentésről szó nem lehetett — kiadta lelkét. Temetése szombat reggel volt a hívők nagy sokasága mellett.

Figyelmeztetés a levélszekrények célszerű használatára tárgyában. Az utóbbi időben gyakran előfordul, hogy a közönség nagyterjedelmű leveleit is beerőszakolja a kifüggesztett postai levélszekrényekbe. E levelek terjedelmükönél fogva a szekrény belső oldalfalai közé szorulnak és ezek miatt a később bedobott levelek a szekrények kiürítése alkalmával a szekrényben maradnak. Az ilyképen beszorult levelek csak a levélszekrények időközönkénti megvizsgálása alkalmával kerülnek elő és nagy késedelmet szenvednek. Olvasóinkat figyelmeztetjük, hogy a levelek gyors és akadálytalan továbbíthatása végett, a nagyterjedelmű és súlyos, vagy szokatlan alakú leveleket ne dobják a levegyűjtőszekrénybe, hanem a postahivatalban adják fel.

Amerikai reklám. A ki azt hiszi, hogy az amerikai üzletemberek a reklámszínalás terén már elérték a legmagasabb rekordot, az családik. Ime a következő példa: Coshortonban, Ohio állam egy kisebb városában cirkuszmutatványokra készültek, melyek iránt az amerikaiak rendkívül érdeklődnek. Ezuttal is nemcsak a helybeli közönség, de a környékbeli farmerek nagy serege is ellepte a város főutcáit, hogy a cirkusz szokásos reklám felvonulásaiban gyönyörködjenek. Egyszer csak zenekar vonul fel az utcán, melyet rendkívül cifra egyenruhában pompázó lovas ember követett, mellette két zászlóvivővel s utána a vadállatok ketrezeit szállító kocsiakkal, melyekben azonban tigrisek és oroszlánok helyett cifrán felöltözött kutyák, macskák és kecskék foglaltak helyet. Az elámulat közönség azonban a zászlók felirataiból és a nagymennyiségben szétosztott reklám-kártyákból csakhamar megtudta, hogy ez nem a cirkusz, hanem a Joster and Davis áruházi cég reklámmenete, amely orbi et urbi tudatja, hogy a világ minden részéből megérkezett áruk oly látványosságot képeznek, melynek megtekintése száz cirkusz-mutatványnál is többet ér. A reklám-kártyák ígérnek még hihetetlen ármérsékletet, ingyen emléktárgyakat a látogatóknak, 14 élő képet stb. A nagy titokban előkészített reklám a cég versenytársait is meglepte s mondják, hogy az áruház e napon kitűnő üzleti eredményt ért el.

Telefon.

Piliscsaba. A helyettes szerkesztő sem a kérdett cikket, sem a szípkort nem látta, tehát nem mondhatja meg biztosan hol van, azonban ha nem tévedek, — papirkosárban lesz.
X. N.-Tapolcsány. Köszönet. A cikk méreg fogait egy kicsit kiszedtük, mert nem akarjuk személyes jellegű polemikába belekeverni.
Ujvári. Beküldött közleménye személyes jellegű részleteit töröltük, utána néztünk az évkönyvben, az adatok pontosan vannak kivéve, habár részletesebben is írhatott volna, ha már megbolygatta az ügyet. Úgy halljuk, hogy a közgyűlésen felszólalás tárgyává fogják tenni az egyes tételeket. Köszönet és üdv!

2160/1906. tsz.

Árverési hirdetmény kivonata.

A vágsellyei kir. járásbírósa mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Weisz Mór és neje született Deutsch Regina** mocsónoki lakosoknak Korenchy Ede gondnok által képviselt **Korenchy Gusztáv** elleni vagyonszerzés megsemmisítési ügyében a nyitrai kir. törvényszék a vágsellyei kir. járásbírósa területén levő Mocsónok községben fekvő a mocsónoki 71. számú betétben A/I 1-5. sorszám alatt elfoglalt 216/1. 2. 3. 217/1. 2. helyrajzi számú 71/a és 71/b összeírási házára egész beltelekre az árverést 1268 koronában ezennel megállapított kikialtási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1906. évi szeptember hó 18-ik napján, délelőtti 10 órakor Mocsónokon a község házában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingat-

lan becsárának 10%-át, vagyis 126 korona 80 fillért bánatpénzül készpénzben, vagyis az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-en 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Vágsellyén, 1906. évi június hó 28-ik napján.

A vágsellyei kir. járásbírósa mint telek-könyvi hatóság.

(Olvashatlan aláírás) kir. aljbíró.

Seeber Vince vaskereskedésében
Nyitrán
egy keresztény fiú
TANONCNAK
felvétetik.

|| Részletfizetésre || arany és ezüsből 3 koronától felfelé való havi részletfizetés ellenében küld mindenkinek a Mendl-féle óraszálító ház, Bécs, IX./L., Porcellangasse 25. Arjogyzéket postabélyeg előre beklü-dése mellett mindenképpen kaphat.

WEIGL ANTAL PAPI ÉS POLGÁRI SZABÓ NYITRÁN.

Ajánlja jól berendezett legfinomabb bel- és külföldi szövetekből álló raktárát, — valamint férfiszabó-műhelyét, melyben egyházi, mint világi urak számára mindennemű ruhát, ugymint téli és nyári öltözeteket, felöltöket, reverendákat, címá-dákat, mucetumokat, biretumokat stb. izlésesen és pontosan készít. Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

ÉRTESÍTÉS!

Ezennel közhírré teszem, hogy áruházam harmadik üzletében — mely 1906 augusztus 1-ével kezdődik — **100,000. — korona** forgalom után a **F. M. K. E., a Tulipánkert-Szövetség nyitrai fiókja, a Nyitrai keresztény Munkásegylet, a Nyitrai keresztény Nőegylet, a Nyitrai izraelita Nőegylet, és a Nyitrai Ingentej egyenkint 40-40 korona forgalmi jutalomban** fog — támogatásképpen — részesülni. Minden további 1000 korona forgalom után pedig, újabb 24 korona kerül felosztásra, úgy hogy pld. 125,000 korona forgalom után, nevezett hat intézményt **egyenkint 140-140, vagyis összesen 840 korona évi segélyben** fogom részesíteni.

A forgalom ellenőrzését a hat egyesület egy-egy bizalmi tagja fogja teljesíteni.

A XX. század társadalmi, gazdasági és kulturális evolúciója a nemzeteket oly feladatok elé állítja, melyeket csak akkor fog saját léte és nagysága érdekében sikeresen megoldani, ha a szív és lélek nemes sugallataira hallgatva anyagi áldozatkésztséggel fog a gyenge és elhanyagolt osztályok felségítésére, a kulturális és gazdasági erők istapolására sietni.

A ki tehát ily nézőpontról figyeli meg a világ folyását, az keresse fel teljes bizalommal áruházamat, **ahol az eddigi, tehát fel nem emelt, szigoruan szabott, de határozottan olcsó árak** mellett szeresheti be mindennemű szükségletét.

Tisztelettel kérem Nyitra város és a megye nemesen gondolkodó társadalmát, sziveskedjék cégemet minél nagyobb pártfogásban részesíteni, hogy ezáltal közvetve is és fokozódott mértékben legyen az imént nevezett altruisztikus és hazafias intézmények előmozdítója és támogatója.

Kiváló tisztelettel
Verebély Géza.
Női és uri divat áruház
Nyitra, Vármegye-u. 16.

Guttmann Sámuel
NYITRA,
 Tóth Vilmos-u. 10. sz.

Ajánlja minden idényre
 dúsán felszerelt **kész**

**férfi-, fiu- és
 gyermekruha-
 raktárát**

ahol szigoruan sza-
 bított, de a legjutányo-
 sabb áron szolgáltatik ki
 a tisztelt vevőközönség.

Guttmann Sámuel
NYITRA,
 Tóth Vilmos-u. 10. sz.

Szigoruan szabott,
 de jutányos árak !!

Szigoruan szabott,
 de jutányos árak !!

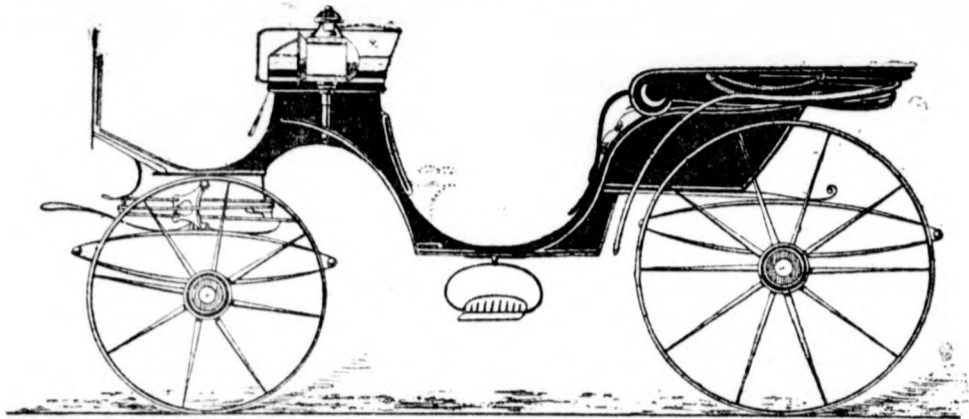
906.IV. 1. sz.

Üzlet-nyitás.

Van szerencsém becses tudomására hozni, hogy **Nyitrán, Vármegye-utca 2. sz.** alatti (volt „Korona” szálló) házban

kocsigyártó-üzletet

nyitottam. Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, ugymint: **kocsik javítását, át-
 alakítását, fényezését és kárpitozását** gyors, pontos és olcsó kivitelben.

Uj kocsikat jutányos árak mellett megrendelés szerint, a legszigorubb kívánalmaknak megfelelőleg készítek. Talán nem sujt a szerénytelenség vádja, ha némi önérzettel hivatkozom arra, hogy ismereteimet Budapesten és külföldön évek hosszú során át szerzett tapasztalatok alapján nyertem. Becses megrendeléseinek reményében vagyok kész szolgálja

Paksa Péter,
 kocsigyártó.

6-6.

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot

szavatolt 12,4% tiszta káli = 23—24%
 kénsavas káli tartalommal, *** ** **

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74—76%
 kénsavas káli tartalommal, *** ** **

KOVASAVAS KÁLIT (dohánytrágyázásra) továbbá

mindennemű egyéb **mütrágyaféléket**, azonkívül

Rézgálicot (98—99%) elismert kitünő minőségben legolcsóbban szállit a

„HUNGÁRIA” mütrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.